

ZE ŚWIATA KATOLICKIEGO

Annuario Pontificio na rok 1956 podaje następujące szczegóły o stanie hierarchii kościelnej (dane z 31 XII 1955 r.);

Kolegium kardynalskie liczyło 64 członków (pełny stan wynosi 70 członków). Ponadto hierarchię kościelną stanowili:

10 patriarchów rezydencjalnych i 5 tytularnych,

303 metropolitów rezydencjalnych,

44 arcybiskupów rezydencjalnych,

1212 biskupów rezydencjalnych,

882 metropolitów, arcybiskupów, biskupów tytularnych, pełniących funkcje nuncjuszów, delegatów apostolskich, koadiutorów, sufraganów, administratorów apostolskich itp.,

78 prałatów i opatów *nullius*,

12 administratorów apostolskich uzależnionych bezpośrednio od Stolicy Apostolskiej,

19 prałatów obrządku wschodniego, mających jurysdykcję osobistą i terytorialną,

202 wikariuszów apostolskich,

123 prefektów apostolskich,

7 przełożonych misji okręgów *sui juris*.

Annuario Pontificio podaje również następujące dane o stanie liczbowym zakonów. Jezuici liczą 31356 członków, Zakon Braci Mniejszych (OFM) — 26061, Salezianie — 18240, Bracia Mniejsi Kapucyni — 14225, Zakon św. Benedykta (OSB) — 11500, Dominikanie — 9000, Redemptoryści (C.S.S.R.) — 8038, Oblaci Maryi Niepokalanej (OMI) — 6946, Lazaryści (CM) — 5400, Werbiści (SVD) — 4484, Bracia Mniejsi Konwentualni (OFM Conv) — 4170, Karmelitanie Bosi — 3700, Karmelitanie dawnej obserwancji (OCarm.) — 2187, trapiści — 3685 (w tym 1758 kapłanów), Pallotyni (SAC) — 2025, Salwatorianie (SDS) — 1271, Misjonarze NMP z La Salette — 977, Chrystusowcy — 350.

Pismem *Cum supremae* z 11 II 1955 r. Pius XII powołał do życia Papieskie Dzieło Powołań Zakonnych. Dzieło, które pozostaje pod opieką Kongregacji Zakonów, winno ogarnąć swą działalnością poszczególne kraje i diecezje. Cele nowego Dzieła dadzą się sprowadzić do następujących punktów: 1) Szerzenie prawdziwej wiedzy o powołaniu zakonnym, jego istocie, wzniosłości, użyteczności.

2) Popieranie dzieł pobożnych, praktyka pokuty i uczynków miłości bliźniego z intencją, by Bóg dał wiele dobrych powołań zakonnych.

3) Troska o powstanie i rozwój takich dzieł.

Dla osiągnięcia tych celów znajdujemy w statutach Dzieła takie zalecenia: 1) Należy dużo się modlić i prosić Boga o wiele powołań do stanu doskonałości i o stosowne łaski stanu. W tej intencji należy ofiarować post przed Wniebowzięciem NMP i Bożym Narodzeniem. Rokrocznie urządzać Dzień Powołań Zakonnych i Dzień Ofiary Chorych dla powołań zakonnych. 2) Należy drukować i rozpowszechniać pisma informujące o życiu zakonnym. Kapłani winni często mówić o pięknie, wielkości i pożytku powołania zakonnego, wykorzystując do tego celu kazania wielkopostne, rekolekcje, naukę religii, nowenny. 3) Należy urządzać kongresy powołań zakonnych i na innych zjazdach omawiać temat powołania zakonnego. 4) W pracy na tym polu nawiązać ściślejszy kontakt z zakonami i kongregacjami zakonnymi.

Jako święta Papieskiego Dzieła Powołań Zakonnych wyznaczono: 1) Uroczystość Rodziny św. 2) Święta założycieli zakonów. 3) Święta Apostołów, 4) Dzień imienin Papieża, najwyższego Moderadora wszystkich zakonów.

*

Ojciec św. w piśmie z 25 VI 1956 r. do XVI Narodowego Kongresu Eucharystycznego Francji, który miał miejsce w Rennes, podkreślił bardzo mocno znaczenie kultu eucharystycznego w życiu kapłana. Uroczystości liturgiczne — stwierdził Ojciec św. — z takim zapalem organizowane przez kapłanów, pogłębiają zrozumienie i pobożność wiernych biorących w nich udział. Wzrasta w związku z tym kult dla Jezusa obecnego w naszych kościołach. Piękny przykład kultu Eucharystii znajdują kapłani w osobie św. Proboszcza z Ars. „Czyż nie przed ołtarzem, u stóp naszego Pana — pisze Ojciec św. — czerpali najdzielniejsi Apostołowie waszej ojczyzny moc do pracy misjonarskiej przez stulecia? Jak ponadto pożyteczną jest dla społeczności chrześcijańskiej modlitwa eucharystyczna jej kapłanów. Przykład ich dla wielu ludzi, których gorączka współczesnego życia rozprasza i wprowadza zamęt do ich duszy, jest błogosławionym wspomnieniem o tym *unum necessarium*. Ich wytrwała modlitwa wstawiennicza przyprowadzi tych ludzi prędzej czy później do ołtarza, do Pasterza nadprzyrodzonego życia”.

Instytut Poszukiwań i Studiów nad Średniowiecznym Prawem Kanonicznym. W początkach czerwca 1956 roku otwarto w Waszyngtonie Instytut Poszukiwań

i Studiów nad Prawem Kanonicznym w wiekach średnich. Instytut posiada autonomiczny zarząd z przewodniczącym Stefanem Kuttnerem, profesorem historii prawa kan. na Uniwersytecie Katolickim w Ameryce. Wielu specjalistów z dziedziny średniowiecznego prawa kanonicznego z całego świata zadeklarowało swoją współpracę. I tak na uniwersytetach w Oxfordzie, w Cambridge, w Lowanium, w Wiedniu, w Rzymie, w Princetown i w Yale rozpoczęto już prace nad wydaniem krytycznym wielu średniowiecznych dzieł prawnych. Z okazji otwarcia Instytutu urządzono wystawę średniowiecznych manuskryptów i inkunabułów pochodzących z większych bibliotek i zbiorów Stanów Zjednoczonych. Wiele z wystawionych dzieł zdobią wspaniałe miniatury i inicjały artystów włoskich i francuskich z XIII i XIV w.

*

W dniach 2 — 6 września 1956 roku odbył się w Avignon Tydzień Studiów poświęcony sprawie przywrócenia językowi łacińskiemu charakteru języka międzynarodowego. Wszyscy dyskutanci zgodnie stwierdzili, że powrót do łaciny jest jedyną drogą, która umożliwi światu wyjście z obecnego chaosu międzynarodowego pod względem językowym.

*

W dniach od 18 do 22 września 1956 r. odbywały się obrady V Międzynarodowego Kongresu Liturgii Pastoralnej w Asyżu. Poprzednie kongresy miały miejsce w Maria-Lach (1951 r.), w Sainte-Odile (1952 r.), w Lugano (1953 r.), w Louvain (1954 r.). Planowany w 1955 r. Kongres w Montserrat nie doszedł do skutku, większość bowiem uczestników nie mogła przybyć z powodu narodowych kongresów liturgicznych w Niemczech, Włoszech i Ameryce. Tematem obrad Kongresu w Asyżu było zagadnienie odrodzenia liturgii w czasie pontyfikatu Piusa XII. Wszystkie reformy liturgiczne Ojca św., a więc wprowadzenie Mszy św. wieczornych, uproszczenie rubryk mszalnych, reforma ceremonii Wielkiego Tygodnia, złagodzenie postu eucharystycznego zmierzają do nawiązania ściślejszej więzi z Chrystusem, do pełniejszego życia w Chrystusie. Bardzo wiele uwagi poświęcono sprawie częściowego wprowadzenia języka narodowego do Mszy św. Dzięki takiej innowacji Msza św. stałaby się doniosłym narzędziem w nauczaniu wiernych i przyczyniłoby się do bardziej świadomego i czynnego udziału wiernych w Najśw. Ofierze. Mówiono

także o potrzebie ustanowienia „świeckich diakonów”, którzy pomagaliby kapłanom w spełnianiu wielu funkcji liturgicznych. W kongresie wzięło udział 5 kardynałów, 76 arcybiskupów, biskupów i opatów oraz wielu przedstawicieli diecezji, opactw i zakonów.

*

Na początku grudnia 1956 r. odbyło się w Manilli pierwsze międzynarodowe spotkanie poświęcone zagadnieniom apostołstwa świeckich w krajach południowo-wschodnich Azji. W spotkaniu tym brali udział przedstawiciele 14 krajów azjatyckich, w tym 30 biskupów.

*

Piąty uniwersytet katolicki w Brazylii. Władze kościelne w Brazylii rozpoczęły budowę uniwersytetu katolickiego w okręgu Vira-Copos. Obecnie istnieją w Brazylii uniwersytety katolickie w Rio de Janeiro, San Paulo, Bahia w Porto Alegre.

*

Na Wydziale Teologii Uniwersytetu w Berlinie utworzono Instytut dla spraw religii i kościołów wschodnio-słowiańskich i południowo-słowiańskich. Kierownictwo Instytutu powierzono prof. K. Rose.

*

Paryski miesięcznik „*Etudes*” obchodził uroczyste stulecie swego istnienia. Pełny rozkwit czasopisma przypada na lata przedwojenne, kiedy liczba prenumeratorów wzrosła do 14 000. Obecnie nakład pisma wynosi 19 000 egzemplarzy.

*

Czasopismo „*Geist und Leben*”, wydawane przez oo. jezuitów w Monachium poświęca pierwszy zeszyt tomu 29 (1956) cnocie posłuszeństwa.

*

Firma Aschendorff w Münster w Westfalii wydała pt. „*Aschendorff 1945 — 1955*” przegląd własnych wydawnictw z ostatniego dziesięciolecia. Katalog dzieli się na 12 działów. Rubryki I i II obejmują prace z dziedziny religii, teologii, filozofii i psychologii. Firma wydaje także sporą liczbę czasopism: *Alt. Abhandlungen, Neutest. Abhandlungen, Theologische Re-*

vue, Zeitschrift für Missionswissenschaft. Po ostatniej wojnie nie wznowiono jeszcze „Biblische Zeitung”.

*

„La Revue de Philosophie”, założone w r. 1900 przez E. Peillaube, przestało ukazywać się w 1934 r. Obecnie Instytut Katolicki w Paryżu będzie wydawał to czasopismo pt. „Recherches de Philosophie” w formie rocznika. Wydawnictwo Beauchesne donosi o wznowieniu czasopisma „Archives de Philosophie”.

*

Pod tytułem „Revista da Conferência dos Religiosos do Brasil” ukazał się nowy przegląd redagowany przez sekretariat Konferencji Zakonów Brazylii. Czasopismo ma informować zakony o aktach Stolicy Apostolskiej i życiu religijnym świata. Pierwszy numer (czerwiec 1955 r.) podaje dane statystyczne zakonów. Między innymi zaznacza, że w Brazylii pracuje 27 369 zakonników (kraj liczy 57 686 000 mieszkańców).

*

W Indiach w stanie Travancore ukazała się obszerna encyklopedia katolicka opracowana przez katolickich uczonych duchownych i świeckich. Encyklopedia w 6 tomach liczy około 6 tys. stron druku. Stanowi doskonale źródło wiedzy o stanie Kościoła katolickiego w Indiach.

*

Katolicka Liga Ewangelii, której patronuje kard. Liénart, przygotowuje piąte wydanie całej Biblii. Cztery poprzednie wydania rozeszły się w 200 tysiącach egzemplarzy. Nowe wydanie będzie się różnić od poprzednich przede wszystkim tym, że Nowy Testament będzie podany w tłumaczeniu ks. Osty; przekład Starego Testamentu znacznie poprawiono: księga Izajasza będzie podana w nowym tłumaczeniu o. Lefèvre TJ. W skład Komitetu redakcyjnego weszli nowi członkowie Daniel Rops, De Feytaus i inni.

*

Wydział Teologii Katolickiego Uniwersytetu w Beyrucie obchodził 25 marca 1956 roku rocznicę 75-lecia swego istnienia. W uroczystościach jubileuszowych wzięli udział nuncjusz apostolski, episkopat syryjski, absolwenci uczelni i młodzież studująca. W roku 1841 jezuita polski Maksy-

milian Ryłło założył w Beyrucie Collegium Asiaticum, z którego z czasem rozwinął się francuski katolicki Uniwersytet św. Józefa. Na uniwersytecie istnieje poza Wydziałem Teologii Wydział Prawa, Wyższa Szkoła Inżynieryjna, Instytut Literatury Wschodu oraz Instytut Lekarski. Uniwersytet wśród wykładowców liczy również Polaka; jest nim ks. Kamil Kantak.

*

W dniach 1 — 12 sierpnia 1956 roku odbył się w Anvers w Belgii Kongres dla Nauczania religii, zorganizowany przez Centrum dokumentacji badań *Lumen Vitae*, w którym wzięło udział wielu uczestników z innych krajów. W czasie obrad omówiono i podkreślono następujące prawdy: 1) Formowanie postawy religijnej należy oprzeć o Biblię, liturgię i nauczanie katechizmu; 2) Prawdy religijne należy grupować wokół idei zbawienia i tajemnicy zbawienia; 3) Nauczyciel religii nie może być tylko „nauczycielem”; winien on być równocześnie „świadkiem” podawanej prawdy; 4) W nauczaniu ważną jest nie tylko znajomość nauki katolickiej; ważną jest również znajomość tego, komu się ją podaje.

Uczestnicy kongresu podkreślili zasługi ks. Decoene i centrum katechetycznego Sióstr w Vorselaar na polu wydawnictw, inicjatywę ks. J. Coppensa w nauczaniu historii biblijnej Starego Testamentu. Kilku profesorów przygotowuje podręczniki do nauczania religii. Episkopat postanowił zorganizować na Uniwersytecie w Louvain Instytut przygotowujący zakonników i zakonnice do nauczania religii.

*

W Yaoundé (Kamerun) odbyła się w styczniu 1957 r. międzynarodowa konferencja studiów nad dzieckiem afrykańskim, zorganizowana przez międzynarodowe katolickie Biuro opieki nad dzieckiem. Tematem obrad było wychowanie dziecka afrykańskiego. W obradach wziął udział reprezentant Stolicy Apostolskiej Arcybiskup Dakaru Lefèvre i przedstawiciele 30 krajów afrykańskich.

*

„*Osservatore Romano*” z dnia 2/3 stycznia 1957 r. podaje streszczenia referatów, jakie wygłoszono na Kursie dla „Apostolek Prawdy” we Włoszech. W jednym z nich omówiono błędy panoszące się w dzisiejszym świecie, zwłaszcza na Zachodzie.

dzie: hedonizm, przejawiający się w niechęci do wysiłku w pracy; obojętność, przekształcająca tłumy w masy bierne; powierzchowność we wszystkim, nawet złem; superaktywność, która oddala od życia wewnętrznego; liberalizm i hiperkrytycyzm, który niszczy wszelką wartość i odrzuca autorytet. W innej z prelekcji podkreślano wielkie zasługi Ojca św. Piusa XII na polu szerzenia wiedzy teologicznej i społecznej.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

16 czerwca 1955 r. zmarł w Münster w Westfalii Bernhard Poschmann. Zmarły był specjalistą w dziedzinie poszukiwań historycznych o Kościele, sakramencie pokuty i eucharystii. Wykładał w Braunsbergu od 1910 do 1928 r., we Wrocławiu od 1928 do 1945 r., w Münster w Westfalii od 1946 do 1948 r. i w Königstein od 1949 r. „*Theologische Revue*” poświęciło mu notatkę bio- i bibliograficzną (44(1948)109-111). W ostatnich latach swego życia opublikował następujące prace: *Der Ablass im Lichte der Bussgeschichte* (1948 r.), *Katholische Frömmigkeit* (1949 r.), *Busse und letzte Oelung* (1951 r.).

*

Zmarł również o. J. Lebreton TJ, dawny profesor Instytutu Katolickiego w Paryżu. Należał on wraz z o. Pratem i Grandmaison do grupy profesorów i uczonych, którzy odegrali poważną rolę w okresie walki z modernizmem we Francji. Główne dzieło o. Lebretona *Les origines du dogme de la Trinité* jest poważnym wkładem w rozwój teologii trinitarnej i przyniosło jego Autorowi dużo słów uznania. Zmarły pozostawił ponadto kilka prac o treści ascetycznej.

*

29 maja 1956 r. zmarł w Kopenhadze w 89 roku swego życia znany duński poeta, dziennikarz i powieściopisarz Jan Jørgensen. Urodził się 6 11 1866 r. w Svendborgu. Debiutował jako dziennikarz, autor utworów lirycznych. Początkowo wolnomyśliciel, ateista zbliżył się pod wpływem francuskiej szkoły symbo-

licznej i pisarza belgijskiego Maeterlincka do katolicyzmu. W r. 1896 złożył wyznanie wiary katolickiej. Swe nawrócenie opisał w *Den yderste Dag* i w *Mit Livs Legende*. *Legenda mego życia* jest autobiografią; zalicza się ją do dzieł klasycznej literatury duńskiej. Zmarły specjalizował się w hagiografii i zostawił szereg żywotów: św. Franciszka z Asyżu (1907 r.), św. Katarzyny ze Sieny (1915 r.), św. Jana Bosko (1929 r.), Karola de Foucauld (1934 r.) i wiele innych. W okresie I wojny światowej napisał *Klocke Roland* (1915 r.) jako akt oskarżenia przeciw nadużyciom armii niemieckiej. Pozostawił ponadto szereg opisów podróży, np. opis podróży do Ziemi św.

*

8 lipca 1956 r. zmarł we Florencji pisarz włoski Giovanni Papini. Urodził się 9 9 1881 r. Po okresie ateizmu nawrócił się w 1920 r. Wydał wówczas znany żywot Chrystusa: *Storia di Christo*. W ostatnich latach życia opublikował *Listy do Papieża Celestyna VI*, w których występuje jako odważny apostoł reformy Kościoła. W studium *Diabeł* wyraża nadzieję, że miłosierdzie Boże schyli się kiedyś także nad szatanem i umożliwi mu także osiągnięcie zbawienia. Władze kościelne ze względu na zasługi Autora i dobre imię nie napiętnowały publicznie błędu zawartego w „Il Diabolo”; podkreśliły jednak zobowiązujący charakter nauki Kościoła o wieczności potępienia.

*

Dnia 20 sierpnia 1956 r. zmarł Prymas Anglii, Arcybiskup Westminsteru Kardynał Bernard Griffin. Zmarły Ksiądz Kościoła liczył 58 lat. Przyczyną śmierci było przepracowanie i trzeci już w jego życiu zawał serca. W r. 1947 odwiedził Polskę i znany był z niezwykle serdecznych uczuć, jakie żywił dla narodu polskiego. Wśród katolików Anglii cieszył się wielkim poważaniem.

*

Dnia 15 lipca 1956 r. zmarł w Indiach Ks. Bp Mar Theophilus, który w 1930 r. wraz z 55 swoimi kapłanami jako bitami i 12 tysiącami wiernych przyłączył się do Kościoła katolickiego.

Ks. Bolesław Pylak